

Over de Kuipweg te Zandvoorde en het verdwijnen van de Vingerlingput

door **Brend VAN TOURNHOUT**

In zijn werk over de Oostendse straatnamen vermeldt auteur Daniel Deschacht de oude Kuipweg. Hij noteert: *Deze van oudsher te Zandvoorde gelegen weg liep door de Vingerlingput en vormde de verbinding van de Statiestraat met het gehucht Plassendale. De weg wordt nu echter halfweg onderbroken door de spoorlijn Oostende-Brussel* (1).

Ook Willy Devynck bracht de *Cuypweg* al ter sprake (2). De weg, aangeduid op de Atlas der Buurtwegen als *chemin nr. 1*, begint aan de Zandvoordestraat en loopt tot aan de Oudenburgsesteenweg. De weg was bovendien gekenmerkt door de halfcirkelvormige boog die het rond de Vingerlingput maakte.

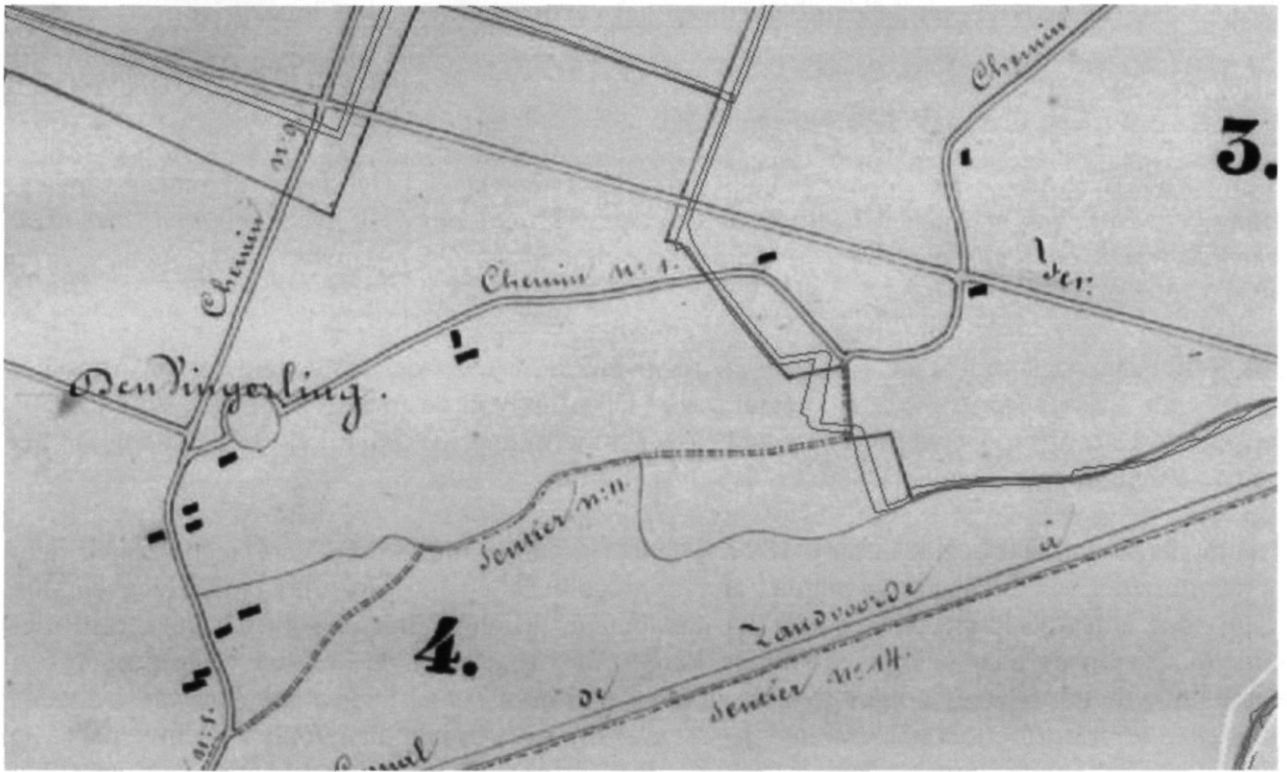
Het 'moderne' verhaal begint in april 1894, wanneer grondbezitter André Van Iseghem zich richt tot de voorzitter van de Watering van de Zandvoordepolder, Leo Van Ockerhout. Van Iseghem, die de gronden langs de Kuipweg verpacht aan landbouwer Michiel Breemersch, maakt in een brief duidelijk dat hij de daar gelegen waterplas *Vingerling* (3) wil dempen en het wegtraject in een rechte lijn wil doortrekken. Volgens Van Iseghem kan er *door het verleggen van gezegde straat een beter esthetisch uitzicht aan de gronden gegeven worden* (4). Bovendien zouden de inwoners van Zandvoorde en zelfs buitenstaanders er voordeel uit halen door de kortere weg naar het dorpscentrum. De weg moet ook in een slechte staat geweest zijn, aangezien ook daaromtrent klachten werden geformuleerd: het water blijft er op de weg staan en kan niet wegvloeien via de grachten door het gebrek aan hoogteverschil. Korte tijd later krijgt Van Iseghem de steun van een dertigtal inwoners van de gemeente: *Tot steun van de tegenwoordige aanvraag doen de ondergetekenden gelden, dat gezeide weg zich in eenen jammerlijken toestand bevindt, en door een overgroot getal landbouwers en landgebruikers moet benuttigd worden* (5).

De Duitse bezetter biedt tussen 1914 en 1918 echter een helpende hand: een deel van de weg wordt verbreed en recht getrokken om het troepentransport te vergemakkelijken. In dezelfde periode werden ook de huidige Putstraat en Panneputstraat aangelegd.

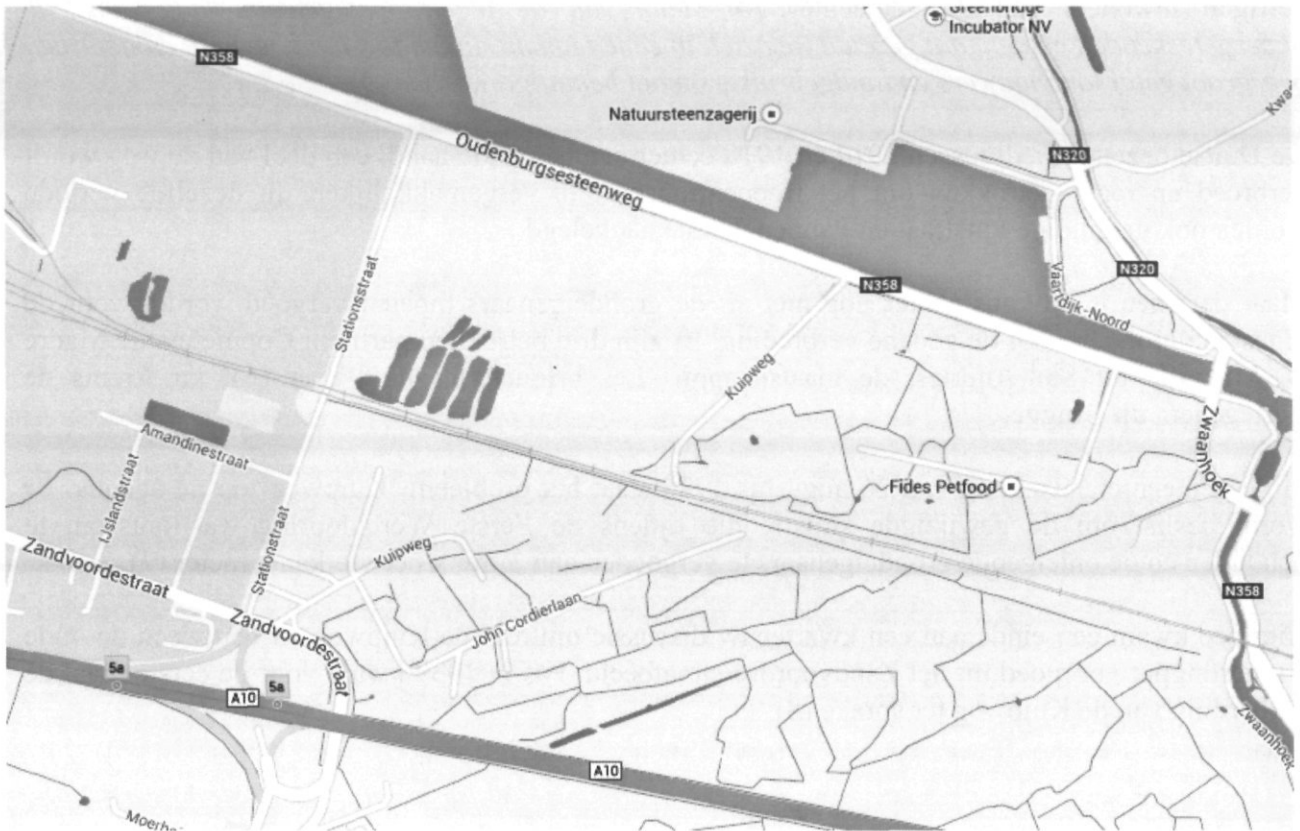
Maar daarmee is de kous echter nog niet af: de grondeigenaars moeten vergoed worden voor de afgestane gronden voor de gedane verbreding. Er zijn drie betrokken partijen: Coppieters de Madre de Mauville uit Sint-Andries, de maatschappij 'Les briqueteries de l'Yser' (6) en Arents de Bertegehem uit Brugge.

In de gemeenteraadszitting van 26 augustus 1925 staat het probleem 'Kuipweg' op de agenda. Er wordt beslist om de gewijzigde situatie die tijdens de Eerste Wereldoorlog was ontstaan te behouden en de onteigende grondeigenaars te vergoeden aan 1 frank per vierkante meter (7).

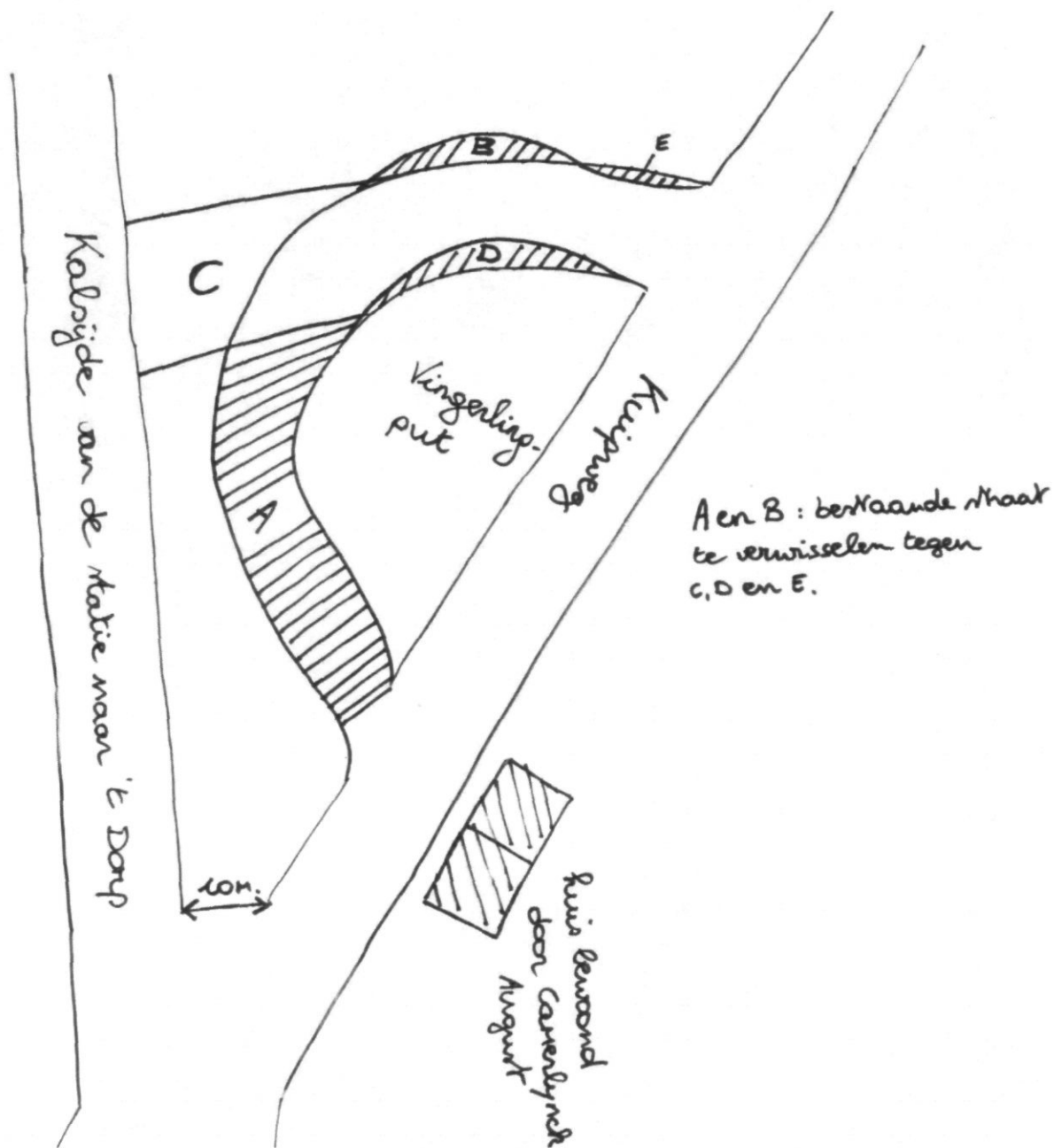
Hiermee kwam een einde aan een kwarteeuw discussie omtrent de Kuipweg en verdween de oude Vingerlingput voorgoed uit het Zandvoordse straatbeeld. Pas in 1939 kwam voor de eerste maal de verharding van de Kuipweg ter sprake (8).

Atlas der Buurtwegen, situatie omstreeks 1846. De Vingerlingput is duidelijk zichtbaar. Ook het verdwenen kanaal Zandvoorde-Plassendale is nog op deze kaart zichtbaar.

Huidige situatie: De Kuipweg wordt halverwege onderbroken door de spoorlijn Oostende-Brugge, de Vingerlingput is verdwenen. (Google Maps)

Schets naar een ontwerpplan van de aanpassingen aan de Kuipweg, 19 april 1900 (B. Vantournhout)

- (1) Deschacht D., *Straatnamen van Oostende. Van A tot Z. Oostende*, 1998, p. 90.
- (2) Devynck W., *Zantvorde – Zandvoorde. Toponymie van de plaatsnamen van Zandvoorde-Oostende. Zevenkerken*, 1990, p. 22.
- (3) De waterplas ontstond toen in januari 1682 de dijk op deze plaats werd doorbroken bij een geweldige storm. Zie Farasyn D., *De Vingerlingputstraat. De Plate*, 1977, 11, p. 8
- (4) RAB, Watering Zandvoordepolder, nr. 701.
- (5) RAB, Watering Zandvoordepolder, nr. 701.
- (6) *De Briqueterie de l'Yser* was de Steenbakkerij die door Paul Coppieters in 1895 was opgericht. De oorspronkelijke naam was H. Marie – H. Antonius.
- (7) Gemeenteraadszitting, 26/08/1925.
- (8) RAB, Watering Zandvoordepolder nr. 702.